

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА СВІТОВИЙ АГРОБІЗНЕС

На сьогоднішній день війна в Україні не лише підриває міжнародну торгівлю та інвестиційну діяльність, а й впливає на експортерів продовольства та палива по всьому світу. У той час як найбільш вразливі верстви населення світу, які витрачають більшу частину свого доходу на найнеобхідніше, є найбільш уразливими, жодна країна, держава чи галузь не застраховані від цих потрясінь. Туризм також постраждає, особливо в країнах, що розвиваються. Грузія і Чорногорія сильно залежать від росіян і українців. Зниження міжнародного туризму частково уповільнює відновлення галузі після пандемії, оскільки регулярні рейси скасовуються, а клієнти переглядають плани [1].

За показниками представленими у звіті Світового банку «Вплив війни в Україні на світову торгівлю та інвестиції» можна спостерігати, що світова торгівля та світовий ВВП впаде майже на один відсоток. Якщо одні країни, такі як країни-експортери: В'єтнам, Таїланд і Мексика почали спостерігати падіння торгівлі, особливо в сильних секторах, то наприклад: Туреччина, Бразилія та Індія (експортери зерна), а Нігерія та Близький Схід (експортери викопного палива) навпаки відчують зменшення негативних наслідків війни за рахунок збільшення імпорту [2]. Економічні хвилі проходять через п'ять каналів: товарні ринки, логістичні мережі, ланцюги поставок, прямі іноземні інвестиції (ПІІ) і такі сектори, як туризм. Війна відбувається у важкий для світової економіки час. Відновлення після пандемії сповільнилося через появу нових випадків корона вірусу та скорочення державних витрат. Збій в міжнародній торгівлі та інвестиціях сповільнюють розвиток у країнах, що розвиваються, і підвищують ціни.

Найбільше викликає занепокоєння продовольча криза, а саме: харчування та енергія, адже ціни на пшеницю та інші зернові значно зросли за 2022 рік. У 2019 році на Росію та Україну разом припадало 25% світового експорту пшениці та 14% поставок кукурудзи. Багато країн світу сильно залежать від цих потоків. Республіка Конго, наприклад, залежить від імпорту з африканського континенту на 67 відсотків всього споживання зерна. Після цін на продукти найбільший вплив мають ціни на енергоносії. Росія є одним із найбільших у світі постачальників енергії, що забезпечує 14 відсотків світової нафти та 9 відсотків природного газу. Високі ціни на природний газ, який є ключовим інгредієнтом аміачних добрив, призводять до високих цін для фермерів і низької врожайності, посилюючи продовольчу безпеку. Заходи торговельної політики

загрожують загостренню несприятливої ситуації. Експортні обмеження ще більше скорочують світову пропозицію, тоді як заходи з лібералізації імпорту та субсидії збільшують попит. З початку війни в Україні наприкінці лютого було запроваджено або оголошено 67 нових заходів торговельної політики. Одні тільки експортні обмеження зробили пшеницю дорожчою на 7% [1, 2].

Війна та санкції вдарили по важливих транспортних сполученнях між Україною та рештою світу, припинивши торгівлю. Чорноморські порти України були закриті або зайняті, залишивши країну з обмеженими можливостями для експорту товарів. Повітряні вантажі між Європою та Азією повинні бути спрямовані, щоб уникнути російських літаків. Збій у глобальних ланцюгах поставок і секторах призвели до дефіциту ресурсів і високих цін. Україна є основним постачальником сировини, такої як дроти запалювання для автомобілів, неоновий газ для напівпровідників і залізна руда для металургійних заводів. Компанії, що виробляють автозапчастини, обладнання, електроніку та продукти харчування, сильно залежать від російських металів, хімікатів, зернових та інших продуктів. Росія та Україна не є основними гравцями в глобальних мережах ПП, але війна продовжує впливати на країни та галузі [3].

На сьогоднішній день залишається страх, що війна знищить світ, двигун зростання та розвитку протягом останніх 30 років, що багато компаній піддаються геополітичним ризикам і можуть переносити роботу з країн, які вони вважають більш ризикованими, що може порушити глобальні ланцюжки створення вартості. Однак цей процес може відбуватися повільніше, ніж можливо, через наявний капітал, вартість закупівлі різних матеріалів і різницю в оплаті праці в окремих країнах. Значна частина невизначеності та ризику виникає через політику, спрямовану на дестабілізацію системи торгівлі, а не на зменшення збоїв і зміцнення глобальних ланцюжків створення вартості проти потенційних ризиків.

Список використаних джерел

1. Продан Ю. Вплив війни в Україні на світову торгівлю та інвестиції / Ю. Продан // Матеріали XII Всеукраїнської наукової студентської інтернет-конференції, м. Чернівці, 22 грудня 2022 р. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2021. – 10-13 с.

2. Остапенко В. Основні тенденції регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану / В. Остапенко, Д. Шевченко // Молодіжна наука заради миру та розвитку : зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (9-11 листопада 2022 року, м. Чернівці). Чернівці : Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2022. – 519-523 с.

3. Титаренко Л. М. Соціально відповідальні глобальні компанії в умовах воєнного стану / Титаренко Л. М. та ін. // Ефективна економіка. – 2022. - № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9291>